

Қызылша(корь)

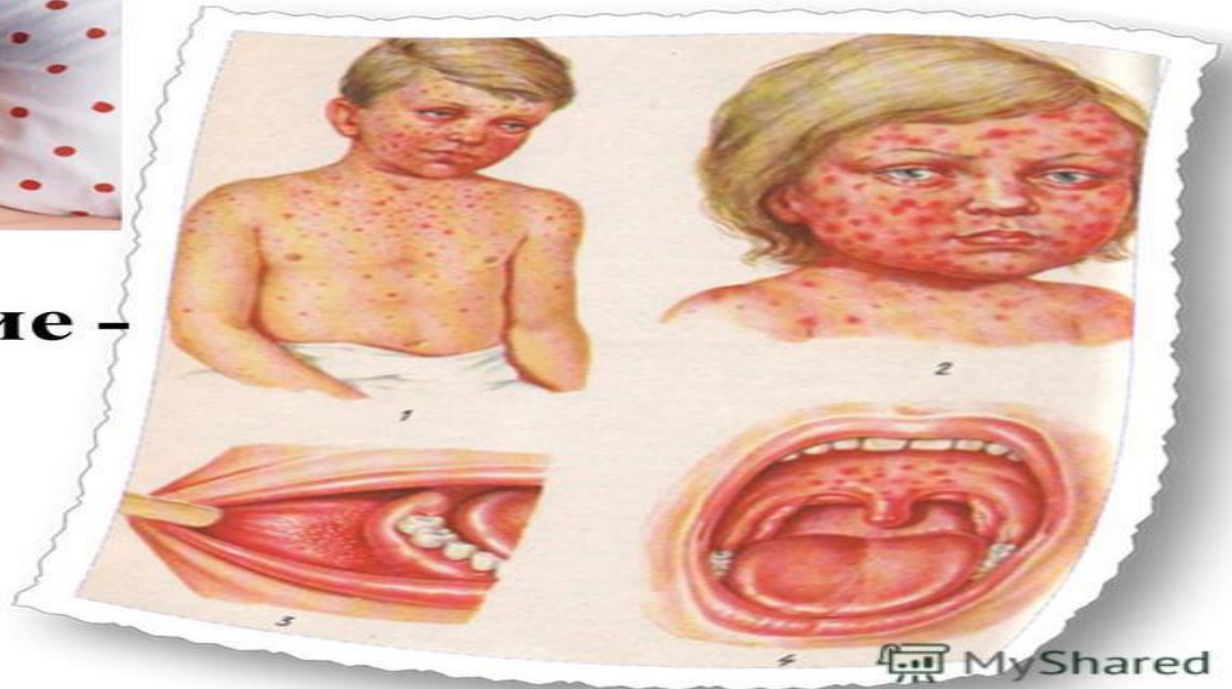
- Қызылша(morbilli)-Paramyxoviridae тұқымдастығының Morbillivirus тегіне кіретін РНК-лы вирус қоздыратын, барлық жерде таралған өте контагиозды антропоноздық жұқпалы жіті ауру.

Қоздырғыш ауа-тамшылы жол арқылы аспирациялық механизммен беріледі. Ауру

қызу көтерілуімен, уланумен, дақты-папулезді бөртпенің кезеңділігімен, конъюктива мен жоғары тыныс жолдарының зақымдалуымен сипатталады.

Внимание – корь!

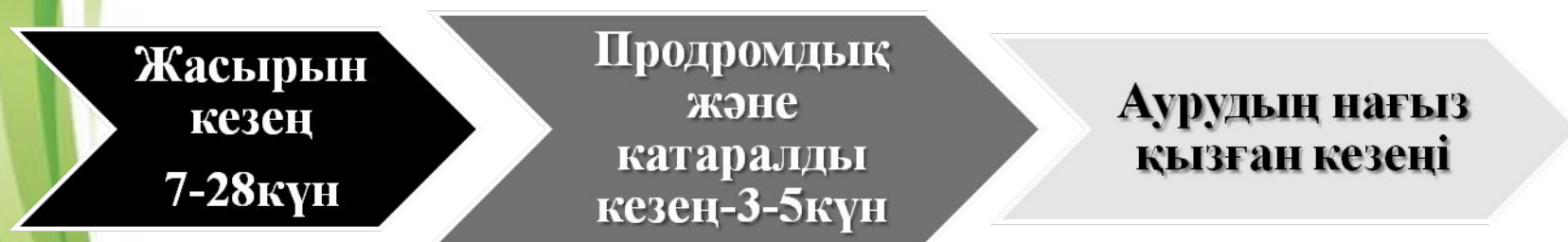
**Инфекция көзі-жасырын кезеңдегі
бөртпесі кетпеген
науқастар; аурудың болар болмас
белгілері және атиптік формасы
бар адамдар**

**Беріліс факторлары-жоғары тыныс
жолдары сілемейлі қабығынан
шыққан ірі және ұсақ тамшылар**

**Қауіп қатер факторлары-вакцина
егілмеген 1 жасқа дейінгі балалар
және 15 жастан асқан балалар себебі
елімізде 1995 жылдан бастап
вакцинаның екінші дозасын егу
күнтізбе бойынша 6-7 жаста берілуде**

Кезеңдері

Айығу-реконвалесценция

Симптомдары

Жалпы

Айрықша

Жалпы симптомдары

- *1 Сәл қызба гиперпиретикалыққа дейін*
- *2 Жоғары тыныс жолдарының қабынуы*
- *3 Құрғақ қақырықсыз жөтел, ринит, фарингит, ларингит, қатқыл жөтел, ентігу, ауыз-жұтқыншақ қызаруы.*
- *4 Конъюнктивит, жарықтан сескену, склерит, блефароспазм.*
- *5 Иш өту*

Айрықша клиникалық белгілері

1. Ұрттың сілемейлі қабығында кіші азу тістер деңгейінде **Бельский-Филатов-Коплик** дақтары пайда болады.

2 **Қатты таңдайда бадамша безде жұтқыншақтың артқы жағында энантема**

3 **Бөртпе шығу кезеңдері**

1-күн-бетке, құлақ артына, мойынға, кеуденің жоғарғы бөлігіне;

2- күн-кеудеде қолдың жоғарғы жағында;

3-күн-қол мен аяқта тегіс

3-ші күннен бастап бөрітпе қайтады теріде дақ қалады түлейді.

Зертханалық критерийлері

Зерттелетін материал

*Жұтқышақ пен мұрыннан шайынды,
қырынды, кілегей.*

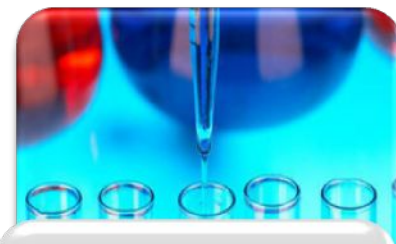
Диагностикасы

Вирусологиялық-
Жасушалар
(ШПО, ПЭУ, МДСК
) дақылдарын
зарарлау
Қызылша
вирусын
патологиялық
материалдан
жасушаларда
болатын ЦПЭ не
ИБР ГАБР БР
көмегімен
анықтау

Иммунологиял
ық
ГАБР, ЕГАР,
ИФТ
IgG және IgM
кластарын
анықтау

Экспресс
әдістер
ИФТ
және
ПТР

Қызылшаның алдын алу шаралар алгоритмі

Мақсаты

- Балаларды жоспарлы егумен қамтудың жоғары деңгейі. Ол ҚР Ұлттық егу күнтізбесі бойынша қызылша тірі вакцинасының екі дозасын алғандар үлесі 95-98% болуы тиіс.

Шаралар

- *12 айлық балаларға* MMR(қызылшаға, қызамыққа,эпидемиялық паротитке қарсы) вакцинасын егу.
- *6-7-жастағы балаларға* тірі вакцинасын ЖКВ егу-бұл екінші доза және ревакцинация.
- Вакцинацияларға дамитын реакциялар мен асқынуларды есепке алу.
- Қызылша эпидемиялық ошақтарында 25 жасқа дейінгі жанасуда болған адамдарды иммунизациялау.

Корь

Краснуха

Паротит

- .
- **Эпидемиялық паротит**
- Paramyxoviridae тұқымдастығы тегіне кіретін РНК-лы вирус туындататын антропоноздық жұқпалы ауру

Эпидемиологиясы:

- ***Инфекция көзі*** – анық және атиптік түрдегі аурудың клиникалық белгілерінің білінуінен 1-2 күн бұрын және ауырғанына алғашқы 9 күн болған науқас

- ***Тарау механизмі:*** ауа тамшылы

Берілу факторы- мұрын жұтқыншақтан бөлінген сілемей аэрозольнің тамшылары

Қауіп қатер факторы- балалар жасөспірімдер

Клиникалық көріністері

- *Жасырын кезеңі-1-4 апта*
- Бұлшықеттер мен буындар ауырады қалтырап тоңады басы ауырады
- Көбінесе ауру жедел басталады
- Қызу жоғары цифрларға көтеріледі
- Сілекей бездерінің қабынуы екі жақты кейде бір жақты жүреді

Құлақ қалқаны мен сырғалығы өсіндісі арасында созылыңқы ауыру білінеді-*Филатов симптомы*

Шықшыт безінің түтігі айналасындағы сілемейлі қабық қызарады және *ісінеді-Мурсу симптомы*

Кейбір науқастар асты шайнай алмайды одан ары ауырласа жақтың шайнау бұлшықеттері қызметінің тризмі болады.

Сілекей бөліну күрт азаяды есту кемиді.

Ересектерде болуы мүмкін

Тиреоидит

Панкреатит

Простатит мастит

Асқынулары-серозды менингит және менингоэнцефалит.

Диагностикасы

- *Вирусологиялық*-зерттелетін материал-мұрын-жұтқыншақ шайындысы, сілекей, жұлын сұйығы.
- *Иммунологиялық*-науқас қан сарысуының қос үлгісі алынады.
- *Эспресс әдіс*-сілекей мұрын-жұтқыншақ шайындысы.

С гепатитінің берілу жолдары:

**Перинаталдық
жолмен яғни
анадан
нәрестеге**

**Жыныстық
жолмен**

**Инокуляциялық
яғни қан арқылы**

**С-гепатін
жұқтыру
қауіпі бар
адамдар
тобы:**

Нашақорлар

Манюкюр,
педикюр
кабинеттерінде
жарақаттанғанда.

Жезөкше
әйелдер

Ортақ тіс
щеткасын, жөке,
ұстара, қайшы
т.Б қолданғанда

Гемофилиямен
ауратындар

Тіс дәрігерінде
емде, протезде
болғандар

Операция,
жарақат,
жасанды түсік
жасағандар